

FN:s årsrapport

Den rapport som FN:s generalsekreterare avgivit inför generalförsamlingens ordinarie sammanträde utmärkes, som vanligt, av sin oförbindliga oklarhet och av det skickliga undvikandet av kritiska och besvärliga problem. I en värld som skakas av ständiga kriser får man här en förkunnelse som ger intrycket av stillsam utveckling i rätt riktning och genom sina sövande förnumstigheter förmedlar en flykt från verkligheten. Att skriva på detta sätt ter sig säkerligen för den erfarna och intelligente generalsekreteraren och hans medhjälpare som en självfallen plikt; i organisationens intresse gäller det att inte stöta någon, och detta mål vinnes blott genom att man inte nämner eller i varje fall inte karakteriserar motsättningarna. Man undrar dock om det är nödvändigt att säga ingenting med så stor utförlighet, om man inte kunde vara dunkel på ett mera koncentrerat sätt.

Ett par exempel. Utan att, naturligtvis, tala om någon all-

män konflikt mellan öst och väst eller gå in på de ryska fordringarna i fråga om Västberlin framhåller rapporten i sin inledning att ledande statsmän under det gångna året i talrika fall utbytt besök och att nu förestår besök mellan Sovjetrepublikernas ministerpresident och USA:s president. "Denna intensiva diplomatiska och politiska verksamhet har en dubbel innebörd", sägs det. "Å ena sidan ger den vid handen att skilda internationella problem nått ett sådant stadium i vilket de kräver förnyade och energiska ansträngningar för att finna en lösning. Å andra sidan har den utvidgning och fördjupning av personliga kontakter på skilda nivåer som denna situation framkallat infört ett nytt konstruktivt element som kan stärka hoppet att möjligheter till försoning och till en minskning av motsättningarna kan skönjas." Försiktigare kan inte saken uttryckas; besöken och mötena får en allmän välsignelse, men det sägs inte ens att de verkligen stärker hoppet om en försoning, blott att de kan ge hopp om att försoning kan åvägbringas. Det är inte underligt att det i rapportens fortsättning bestämt uttalas att även FN ansluter sig till dessa värderingar.

I ordalag av samma typ berörs "de frågor som uppstått genom politiska åtgärder rörande Suezkanalen" — varmed menas Egyptens hänsynslösa kränkningar av FN:s stadga och med Israel ingångna avtal. Inte ett ord om denna realitet; "detta är inte platsen att göra några observationer om dessa politiska åtgärder eller deras legala, politiska och ekonomiska innebörd". Det talas i stället om att situationen ytterligare bör klarläggas och att FN bör göra sådant "som kan leda till ökade möjligheter för en fortsatt utveckling hänemot målet". Att läget i det väsentliga är alldeles klart, att Egypten begår ständiga övergrepp, att hr Hammarskjöld misslyckats i sina medlingsförsök och att FN i strid mot sin egen stadga ingenting gjort är självfallet fakta som det här "inte är platsen" att omtala.

Av samma karaktär är också det mjukt intetsägande talet om själva FN. Det ger — utan att något direkt oriktigt sägs — intrycket av ett FN i blomstrande utveckling; att FN:s stadgar till stor del sedan länge är döda bokstäver och att organisationen politiskt närmast blivit ett subsidiärt organ för diplomatiska förhandlingar håller rapporten tyst om. Är denna strutsrapportering den politiskt lämpliga? Det är svårt att bedöma; säkert är att den tjänar till att fördunkla i stället för att upplysa.